

زهرا آرامون

معرفی کتاب

راهنمای مهارت‌های تفکر

■ نویسندگان: مایک جفریز و ترور هنکوک ■ مترجمان: دکتر محمود تلخایی - دکتر یلدا دلگشایی
■ ناشر: جهاد دانشگاهی ■ چاپ: اول-۱۳۹۰ ■ قیمت: ۳۵۰۰۰ ریال ■ تلفن ناشر: ۶۶۴۸۷۶۲۵-۰۲۱

۵. مهارت ارزیابی

- ارزیابی داده‌ها
- داوری در مورد ارزش آنچه خواننده می‌شود، شنیده می‌شود و انجام می‌شود
- تولید معیارهایی برای داوری در مورد ارزش کارها و ایده‌های خود و دیگران به طور کلی، در رویکرد آموزش شناختی که کتاب مهارت‌های تفکر بر اساس آن تدوین شده است، بر دو اصل تأکید می‌شود:
- فراهم کردن فرصت‌هایی برای یادگیری و موفقیت تمامی دانش‌آموزان
- آماده کردن تمامی دانش‌آموزان برای رشد معنوی، اخلاقی، اجتماعی و فرهنگی و پذیرش مسئولیت‌های زندگی (برای تحقق این اصل، برنامه آموزشی مدرسه باید ارزش‌های ماندگار را انتقال داده و صداقت و استقلال دانش‌آموزان را توسعه دهد؛ دانش‌آموزان را برای انجام قضاوت‌های آگاهانه، اتخاذ تصمیمات مستقل و درک مسئولیت‌ها و حقوقشان آماده کند؛ آنان را قادر سازد به فرصت‌ها، چالش‌ها و مسئولیت‌ها واکنش مثبت نشان دهند، خطرات را پشت سر گذارند، از عهده سختی‌ها و تغییرات برآیند و برای انتخاب‌های آگاهانه، در مدرسه و زندگی، آماده شوند).

از آنجا که رویکرد کتاب مهارت‌های تفکر با رویکرد فلسفه آموزش و پرورش کشورمان همسویی فراوانی دارد، مطالعه آن می‌تواند فعالیت‌های عملی مفیدی را برای توسعه مهارت‌های تفکر در مدارس ابتدایی کشور در اختیار مربیان و معلمان قرار دهد.

۲. مهارت استدلال

- ارائه دلیل برای یک عمل یا باور
- استنباط کردن
- ساختن قیاس
- به کارگیری زبان دقیق برای توضیح تفکر
- داوری و تصمیم‌گیری بر اساس دلایل و شواهد ارائه شده

۳. مهارت پژوهش

- طرح پرسش‌های مرتبط
- طرح و بیان مسائل
- برنامه‌ریزی برای امور اجرایی
- تصمیم‌گیری در مورد شیوه پژوهش
- پیش‌بینی نتایج
- پیش‌بینی پیامدها
- آزمون نتایج
- بازنگری و بهبود ایده‌ها

۴. مهارت تفکر خلاق

- تولید و بسط ایده‌ها
- فرضیه‌سازی
- به کارگیری تخیل
- جست‌وجوی نتایج نوآورانه جایگزین

انقلاب شناختی، تحولات فزاینده‌ای را در آموزش و یادگیری به وجود آورده است. تحت تأثیر این تحولات، جوامع در گذار از پذیرش دانش به سمت خلق دانش، از کسب دانش به سمت مدیریت دانش و از نظام‌های فکری به سمت استفاده از ابزارهای فکری، قرار گرفته‌اند.

شواهد بسیاری حاکی از آن‌اند که انقلابی در یادگیری در شرف وقوع است و مرکز آن فرایند تفکر است. بنابراین، ما به جای مدارس دانش‌محور به مدارس تفکر‌محور نیاز خواهیم داشت. بر این اساس، آموزش مهارت‌های تفکر در کلاس، ضرورت پیدا می‌کند. کتاب مهارت‌های تفکر یکی از کنش‌ها برای پاسخ‌گویی به این ضرورت است.

مهارت‌های تفکر به معلمان امکان می‌دهد با استفاده از فعالیت‌ها و ابزارهای طراحی شده به کودکان کمک کنند تا فرایند یادگیری‌شان را درون برنامه‌های درسی تسهیل کنند. مهارت‌های تفکر را می‌توان را به عنوان مجموعه‌ای از مهارت‌ها که کودک را در یادگیری بهتر توانمند می‌سازد در داخل موضوعات درسی آموزش داد.

مطالب کتاب به این شرح تنظیم شده‌اند:

۱. مهارت پردازش اطلاعات

- ساختن و جمع‌آوری داده‌های مرتبط
- مرتب کردن داده‌ها
- طبقه‌بندی داده‌ها
- تعیین توالی داده‌ها
- مقایسه و مقابله کردن
- تحلیل بخش یا کل روابط بین داده‌ها

